

Fremsat den 7. februar 2013 af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Mette Gjerskov)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Regulering af kvælstofkvoten og indberetning af plantedække m.v.)

§ 1

I lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 ændres »§§ 6-9« til: »§§ 6-8«.

2. § 7, stk. 1, affattes således:

»En virksomhed, der ikke har udlagt efterafgrøder eller anvendt et af alternativerne til udlægning af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af § 18, får reduceret den samlede kvote for kvælstof for planperioden. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler herom.«

3. § 9 ophæves.

4. I § 10 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at kvælstof i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, anden organisk gødning end husdyrgødning eller handelsgødning efter ansøgning kan fratrækkes i virksomhedens forbrug af kvælstof i tilfælde af brand, tyveri, eller andre særlige omstændigheder.«

5. § 13, stk. 1, affattes således:

»Virksomhedens forbrug af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden, tillagt planperiodens primolager og fratrukket planperiodens ultimolager af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning.«

6. Efter § 21 indsættes:

»§ 21 a. Virksomheden skal hvert år indberette virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret plantedække, efter regler fastsat i medfør af § 18.

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler om indberetningen, herunder udformning og indhold og fristen for indberetning.«

7. § 22, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. § 21, samt de indberetninger, der er nævnt i stk. 2 og 3, om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive

- 1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-8, og virksomhedens forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,
- 2) oplysninger om husdyrbesætning og det samlede areal med et gødningsbehov, og
- 3) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.«

8. § 26 a, stk. 1, affattes således:

»Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med registrering efter § 2, stk. 2, registrering og afmelding efter § 2, stk. 3 og 7, ansøgning om at få tildelt en kvælstofkvote til brødhvede efter regler fastsat i henhold til § 6, ansøgning om under særlige omstændigheder at fratække kvælstof i virksomhedens forbrug af kvælstof efter regler fastsat i henhold til § 10, stk. 2, indberetning af gødningsplanlægningen efter § 21, stk. 1, indberetning af arealer med plantedække efter § 21 a samt indberetning af de oplysninger, der er omhandlet i § 22, stk. 2-4, og § 24.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Baggrund for lovforslaget
3. Lovforslagets hovedindhold
  - 3.1. Gældende ret
    - 3.1.1. Efterafgrøders betydning for kvælstofkvoten
    - 3.1.2. Mulighed for forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde
    - 3.1.3. Nedsættelse af jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder
    - 3.1.4. Opgørelse af kvælstof i anden organisk gødning
    - 3.1.5. Indberetning af efterafgrøder
    - 3.1.6. Pligt til at anvende digital kommunikation
  - 3.2. De foreslåede ændringer
    - 3.2.1. Efterafgrøders betydning for kvælstofkvoten
    - 3.2.2. Muligheden for forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde
    - 3.2.3. Nedsættelse af jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder
    - 3.2.4. Opgørelse af kvælstof i anden organisk gødning
    - 3.2.5. Indberetning af efterafgrøder
    - 3.2.6. Pligt til at anvende digital kommunikation
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011.

At reducere udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet mest muligt er en vigtig del af regeringens ønske om en grøn omstilling af jordbruget i Danmark. Med lovforslaget sikres det, at vandmiljøet ikke bliver ekstra belastet af kvælstof fra jordbruget i tilfælde af ekstremt vejrlig. Således foreslås det, at fødevareministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at jordbrugere automatisk får nedsat deres kvælstofkvote, hvis kravet om at udlægge efterafgrøder ikke opfyldes f.eks. på grund af dårligt vejr. Det foreslås ligeledes at ophæve muligheden for at fastsætte regler om forhøjelse af en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote ved ekstremt vejrlig. Endvidere indeholder forslaget hjemmel til at fastsætte regler om, at efterafgrøder fremover skal indberettes særskilt, hvilket vil indebære, at alle typer af efterafgrøder skal indberettes i begyndelsen af planperioden umiddelbart efter, at de er udlagt, i modsætning til gældende ret, hvor disse først indberettes i forbindelse med gødningsregnskabet mere end 1½ år efter, at de er udlagt. Således bliver grundlaget for kontrollen af efterafgrødekravet mere præcist. Endelig foreslås mindre, tekniske justeringer af reglerne for, hvordan en virksomheds kvælstofforbrug skal opgøres.

2. Baggrund for lovforslaget

Kvælstofregulering i Danmark er en konsekvens af det stadigt øgede fokus på kvælstofbelastningen af vandmiljøet

både fra dansk side og fra EU's side gennem de seneste 25 år. Der er løbende i forbindelse med de forskellige vandmiljøplaner - Vandmiljøplan I i 1987, Vandmiljøplan II i 1998 og Vandmiljøplan III i 2004 - iværksat en lang række tiltag for at nedbringe kvælstofbelastningen af det danske vandmiljø.

Som led heri har lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække som formål at regulere jordbrugets anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag for at begrænse udvaskningen af kvælstof. I loven er eksempelvis fastsat principper for beregning af det maksimalt tilladte forbrug af kvælstof i jordbrugsvirksomheder (virksomhedens kvælstofkvote) og for beregning af den enkelte virksomheds forbrug af kvælstof i handelsgødning, husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning. Jordbrugsvirksomhederne skal hvert år udarbejde et regnskab for, hvor meget gødning (kvælstof) der er anvendt i perioden 1. august til 31. juli (planperioden). Derudover gives der i loven mulighed for at fastsætte regler om udlægning af efterafgrøder og andre dyrkningsrelaterede tiltag såsom forbud mod jordbearbejdning. Disse hjemler udmøntes hvert år i en gødskningsbekendtgørelse, der fastsætter de nærmere regler for opgørelsen af gødningsforbruget, fastsættelsen af jordbrugsvirksomhedernes kvælstofkvoter og de konkrete dyrkningsmæssige tiltag, som jordbrugsvirksomhederne skal iværksætte i den kommende planperiode. Siden gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 1. august 1998 til 31. juli 1999 (bekendtgørelse nr. 523 af 8. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække) har jordbrugs-

virksomheder været pålagt at etablere efterafgrøder på 6 % af deres areal. For planperioden 1. august 2008 til 31. juli 2009 blev efterafgrødekravet forhøjet til 10 eller 14 % afhængigt af virksomhedens karakter, hvilket kravet har været lige siden.

For at leve op til Danmarks forpligtelser i henhold til EU's vandrammedirektiv, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastsættelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1) ændredes lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække ved lov nr. 1528 af 27. december 2009 således, at der indførtes hjemmel til at stille krav om etablering af målrettede 140.000 ha yderligere efterafgrøder ifølge vandplanerne. Disse efterafgrøder vil skulle udlægges første gang i efter-sommeren 2014 for planperioden 1. august 2014-31. juli 2015, når de endelige vandplaner foreligger, og hvis der heri stilles krav om udlægning af disse målrettede efterafgrøder.

I 2010 og 2011 betød den kraftige nedbør i august, at en stor del af de efterafgrøder, der skulle udlægges efter gødskningsbekendtgørelsen for at opnå målene i vandmiljøplanerne, ikke kunne etableres. Denne situation bevirkede, at NaturErhvervstyrelsen (det daværende Plantedirektorat) måtte give en række dispensationer fra efterafgrødekravet, og dermed var grundlaget for den kvælstofreducerende effekt, der var forudsat i vandmiljøplanerne, ikke til stede i hele perioden.

For at sikre miljøeffekten af de nuværende og de kommende krav om udlægning af efterafgrøder blev reglerne om etablering af efterafgrøder ændret ved bekendtgørelse nr. 804 af 18. juli 2012 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2012/2013 og om plantedække (herefter gødskningsbekendtgørelsen) således, at efterafgrøderne for den planperiode, der blev påbegyndt den 1. august 2012, skulle være etableret i begyndelsen af planperioden og ikke som før efter planperiodens udløb. Skulle jordbrugsvirksomheden i august ikke have mulighed for at udlægge de pligtige efterafgrøder, kan jordbrugsvirksomheden indrette sig efter dette og f.eks. anvende mindre gødning i foråret eller bruge opsparede efterafgrøder fra tidligere planperioder.

Efter § 9 i den gældende lov har fødevareministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote for en mark kan forhøjes, hvis der ved ekstreme vejrligstilfælde bortfyger eller udvaskes udbragt kvælstof fra en mark eller dele af en mark. Denne bestemmelse har senest været udnyttet i bekendtgørelse nr. 845 af 12. juli 2011 om jordbrugets anvendelse af gødning for planperioden 2011/2012 og om plantedække (gødskningsbekendtgørelsen for 2011/2012). Denne mulighed vurderes ikke at være i overensstemmelse med nitratdirektivet, Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EF-Tidende, nr. L 375 af 31. december 1991, s. 1-8), hvorfor EU-kommissionen i brev af 8. december 2011 har henstillet, at bestemmelsen i loven ophæves. Således er bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 9 ikke

udnyttet i den seneste gødskningsbekendtgørelse for planperioden 2012/2013.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1. Gældende ret

Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011, har til formål at begrænse udvaskningen af kvælstof ved regulering af jordbrugets anvendelse af gødning, ved krav om etablering af plantedække og ved andre dyrkningsrelaterede tiltag.

I loven er fastsat principper for beregning af det maksimalt tilladte forbrug af kvælstof (jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote) og for beregning af den enkelte jordbrugsvirksomheds forbrug af kvælstof i handelsgødning, husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning. Reglerne vedrørende forbrug af kvælstof gælder for jordbrugsvirksomheder, der er optaget i Fødevareministeriets register over virksomheder, der er berettigede til at modtage handelsgødning uden at skulle betale kvælstofafgift (Register for Gødningsregnskab). Derudover bemyndiges fødevareministeren i lovens § 18 til at fastsætte regler om udlægning af efterafgrøder og andre dyrkningsrelaterede tiltag såsom forbud mod jordbearbejdning. Efter lovens § 22 skal jordbrugsvirksomhederne hvert år udarbejde et regnskab for, hvor meget gødning (kvælstof) der er anvendt i perioden 1. august til 31. juli (planperioden). Heri skal også indgå oplysninger om etablerede efterafgrøder.

Lovens hjemler udmøntes hvert år i en gødskningsbekendtgørelse, der fastsætter de nærmere regler for opgørelsen af gødningsforbruget, fastsættelsen af jordbrugsvirksomhedernes kvælstofkvoter og de konkrete dyrkningsmæssige tiltag, som jordbrugsvirksomhederne skal iværksætte i den kommende planperiode. Siden gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 1. august 1998 til 31. juli 1999 (bekendtgørelse nr. 523 af 8. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække) har jordbrugsvirksomheder været pålagt at etablere efterafgrøder på 6 % af deres areal. For planperioden 1. august 2008 til 31. juli 2009, jf. bekendtgørelse nr. 786 af 22. juli 2008, blev efterafgrødekravet forhøjet til 10 eller 14 % afhængigt af virksomhedens karakter, hvilket kravet har været lige siden.

3.1.1. Efterafgrøders betydning for kvælstofkvoten

I lovens § 18 bemyndiges fødevareministeren til at fastsætte regler om etablering af plantedække, herunder efterafgrøder, og andre dyrkningsmæssige tiltag. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvist kan erstattes af en reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. § 7, stk. 1.

Bemyndigelsen er udmøntet i gødskningsbekendtgørelsens kapitel 6 (senest bekendtgørelse nr. 804 af 18. juli 2012 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2012/2013 og om plantedække), hvoraf det af bekendtgørelsens § 32 fremgår, at jordbrugsvirksomheder kan anvende en række alternativer til at opfylde af efterafgrødekravet,

herunder en reduktion af jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote.

Efter § 29 i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2012/2013 og i de forudgående gødskningsbekendtgørelser kan NaturErhvervstyrelsen efter ansøgning dispensere fra efterafgrødekravet i særlige tilfælde. Hjemlen har været anvendt i tilfælde, hvor der er faldet ekstraordinært meget nedbør i sommermånederne. I 2010 blev der således givet ca. 7000 hele eller delvise dispensationer fra efterafgrødekravet. I 2011 blev der givet en generel dispensation fra kravet om etablering af efterafgrøder på grund af megen nedbør i august. Effekten af de pligtige efterafgrøder udlagt i 2011 vurderes på denne baggrund at være halveret i forhold til det forudsatte i vandmiljøplanerne.

Til og med planperioden 1. august 2011 til 31. juli 2012 skulle efterafgrødekravet for planperioden opfyldes i efteråret efter planperiodens udløb. For at sikre miljøeffekten af de nuværende og de kommende krav om udlægning af efterafgrøder er reglerne om etablering af efterafgrøder blevet ændret ved den seneste gødskningsbekendtgørelse således, at efterafgrøderne for den planperiode, der er påbegyndt den 1. august 2012, skal være udlagt før eller i begyndelsen af planperioden, dvs. inden den 1. eller 20. august 2012 afhængigt af typen af efterafgrøde, og ikke som før efter planperiodens udløb.

Skulle jordbrugsvirksomheden således ikke i august have mulighed for at udlægge de pligtige efterafgrøder, kan jordbrugsvirksomheden indrette sig efter dette i planperioden og f.eks. anvende mindre gødning i foråret eller bruge opsparede efterafgrøder fra tidligere planperioder.

3.1.2. Mulighed for forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde

I medfør af gødskningslovens § 9 kan fødevareministeren fastsætte regler om, at jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote for en mark efter ansøgning kan forhøjes, hvis der på grund af ekstreme vejrligstilfælde bortfyger eller udvaskes kvælstof.

Denne bemyndigelse har været udmøntet i de årlige gødskningsbekendtgørelser, hvorved jordbrugsvirksomhederne på baggrund af en erklæring fra en konsulent fik mulighed for at forhøje kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde. Bemyndigelsen vurderes ikke at være i overensstemmelse med nitratdirektivet, Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EF-Tidende, nr. L 375 af 31. december 1991, s. 1-8). På denne baggrund har Kommissionen i brev af 8. december 2011 henstillet, at bemyndigelsen ophæves. Bemyndigelsen er derfor ikke udmøntet i den seneste gødskningsbekendtgørelse for planperioden 2012/2013.

3.1.3. Nedsættelse af jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder

Ved beregningen af en jordbrugsvirksomheds forbrug af kvælstof tager NaturErhvervstyrelsen efter praksis hensyn til, hvis det kan dokumenteres, at kvælstoffet ikke har kun-

net anvendes på grund af særlige omstændigheder såsom ødelæggelse af gødningslagre ved brand, tyveri af gødning eller nedsættelse af gødningsværdien i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på grund af krav fra offentlige myndigheder i henhold til bestemmelserne i lov om hold af dyr om særlig håndtering i forbindelse med forekomst af smitsomme sygdomme.

3.1.4. Opgørelse af kvælstof i anden organisk gødning

Det følger af gødskningslovens § 13, stk. 1, at den totale mængde af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden.

I praksis har forbruget af anden organisk gødning end husdyrgødning været opgjort på samme måde som forbruget af handelsgødning, jf. lovens § 14, stk. 1, dvs., at man har tillagt virksomhedens lagerbeholdning af den pågældende gødningstype ved planperioden begyndelse og fratrukket lagerbeholdningen ved planperiodens udløb, idet dette giver det reelle billede af jordbrugsvirksomhedens kvælstofforbrug.

3.1.5. Indberetning af efterafgrøder

Ifølge gødskningslovens § 22, stk. 4, nr. 3, skal jordbrugsvirksomheden angive det samlede areal, hvorpå der er etableret plantedække, herunder efterafgrøder, i gødningsregnskabet, som indsendes senest den 31. marts året efter planperiodens afslutning. Det kan således være vanskeligt for NaturErhvervstyrelsen at kontrollere, at jordbrugsvirksomheden har udlagt de efterafgrøder, der er angivet i gødningsregnskabet, idet NaturErhvervstyrelsen først får valide oplysninger om udlagte efterafgrøder 1½ år efter, at afgrøderne er etableret.

3.1.6. Pligt til at anvende digital kommunikation

Bestemmelsen i § 26 a i gødskningsloven indeholder en hjemmel til at fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation bl.a. ved indberetning af gødningsregnskaber og gødningsleverandørers indberetning af oplysninger om, hvem der er afsat gødning til samt ansøgninger om forhøjelsen af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde og dispensation fra kravet om såning af efterafgrøder.

Bemyndigelsen er udnyttet i gødskningsbekendtgørelsen, hvorefter indberetninger og ansøgninger efter bekendtgørelsen skal sendes digitalt via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk. Blandt andet skal gødningsregnskabet indberettes digitalt, jf. § 39, stk. 1. Jordbrugsvirksomheder, som har et samlet dyrket areal på under 25 ha, kan indsende gødningsregnskabet i papirform til NaturErhvervstyrelsen, jf. § 39, stk. 2. Ca. 98 % af alle jordbrugsvirksomheder indsender gødningsregnskabet digitalt.

3.2. De foreslåede ændringer

3.2.1. Efterafgrøders betydning for kvælstofkvoten

Det foreslås, at en jordbrugsvirksomheds samlede kvote for kvælstof i planperioden automatisk reduceres, hvis jord-

brugsvirksomheden ikke har etableret de pligtige efterafgrøder eller anvendt et af alternativerne til udlægning af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af lovens § 18. Det foreslås endvidere, at fødevareministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom. Disse regler vil blive fastsat første gang i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 1. august 2013 til 31. juli 2014. Ændringen skal ses i sammenhæng med den seneste gødskningsbekendtgørelse, hvorefter efterafgrøderne skal være udlagt i begyndelsen af planperioden i modsætning til efter planperioden, som det har været tilfældet til og med planperioden 2010/2011. Efterafgrøderne skal således for indeværende planperiode 2012/13, der går fra den 1. august 2012 til den 31. juli 2013, have været etableret i august 2012. Jordbrugsvirksomheden har således mulighed for i begyndelsen af planperioden at tage højde for virkningen af ikke at udlægge efterafgrøder.

Kvælstofkvoten vil ikke blive nedsat, hvis jordbrugsvirksomheden opfylder kravet om etablering af efterafgrøder ved at overføre overskud af efterafgrøder fra tidligere planperioder eller ved at anvende et af de alternativer, der er nævnt i § 32 i den seneste gødskningsbekendtgørelse for planperioden 2012/2013 som for eksempel udlægning af mellemafgrøder, etablering af flerårige energiafgrøder, afbrænding af fiberfraktion m.v. Ifølge den seneste gødskningsbekendtgørelses bilag 4, tabel 2, er omregningsfaktoren for reduktion af kvælstofkvoten ved manglende udlægning af efterafgrøder beregnet til 56-85 kg N pr. ha.

Jordbrugsvirksomheden har derved flere muligheder for at opfylde kravet om efterafgrøder og har også mulighed for at tage hensyn til eventuelle vejrmæssige eller andre udfordringer i sin planlægning.

Den foreslåede mulighed for automatisk at nedsætte kvælstofkvoten, hvis efterafgrøderne ikke er udlagt, og alternativerne ikke er anvendt, sikrer den tilsigtede positive miljøeffekt af efterafgrødekravet.

3.2.2. Muligheden for forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde

Det foreslås, at bemyndigelsen i den nugældende § 9 i gødskningsloven til fødevareministeren til at fastsætte regler om forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde ophæves.

Bemyndigelsen er ikke udnyttet i den seneste gødskningsbekendtgørelse.

En forhøjelse af en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote i tilfælde af ekstremt vejrlig betyder, at jordbruger ved for eksempel ekstreme nedbørsmængder eller orkaner kan gødske mere, end der normalt tillades, hvis den allerede tilførte gødning udvaskes eller fyger bort. Dette medfører en yderligere belastning af miljøet, idet der tilføres yderligere kvælstof til miljøet, uden at der foretages kompenserende foranstaltninger som for eksempel at etablere flere eftergrøder for at undgå udvaskning af kvælstoffet. Dette vurderes ikke at være i overensstemmelse med nitratedirektivet, Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EF-Tidende, nr. L 375 af 31. december 1991, s. 1-8).

På denne baggrund har Kommissionen i brev af 8. december 2011 henstillet, at bemyndigelsen ophæves.

Jordbrugsvirksomheden vil fremadrettet skulle imødegå eventuelt ekstremt vejrlig og dermed sikre en effektiv udnyttelse af jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote ved f.eks. at gødske ad flere omgange. Jordbrugsvirksomheden må således ved planlægning mindske risikoen for udvaskning af gødning til vandmiljøet i tilfælde af ekstremt vejrlig.

3.2.3. Nedsættelse af jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder

Ved beregningen af en jordbrugsvirksomheds forbrug af kvælstof tager NaturErhvervstyrelsen efter praksis hensyn til, hvis det kan dokumenteres, at kvælstoffet ikke har kunnet anvendes på grund af særlige omstændigheder såsom ødelæggelse af gødningslagre ved brand, tyveri af gødning, eller gødningsværdien i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning har været nedsat på grund af krav fra offentlige myndigheder om særlig håndtering f.eks. i forbindelse med forekomst af smitsomme sygdomme, jf. bestemmelserne i lov om hold af dyr.

Denne praksis foreslås tydeliggjort i loven således, at det giver jordbrugsvirksomhederne en sikkerhed for, at de efter ansøgning i særlige tilfælde har mulighed for at fratække kvælstof i deres gødningsregnskab, så den gødning, der er gået tabt eller ikke har kunnet anvendes på grund af de særlige forhold, ikke medregnes som forbrugt i gødningsregnskabet. Det står dermed klart for jordbrugsvirksomhederne, at de kan udbringe den planlagte mængde gødning på markerne uden at overtræde deres kvælstofkvote. Bemyndigelsen vil blive udmøntet i den årlige gødskningsbekendtgørelse.

3.2.4. Opgørelse af kvælstof i anden organisk gødning

Med forslaget til lovændringen skabes der overensstemmelse mellem gældende praksis og lovens ordlyd. Herved tydeliggøres det, at virksomhedens forbrug af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden, tillagt planperiodens primolager og fratrukket planperiodens ultimolager på samme måde, som beregningen foretages for handelsgødning, jf. lovens § 14, stk. 1.

For at give et retvisende billede af, hvad en jordbrugsvirksomhed har forbrugt af kvælstof fra anden organisk gødning end husdyrgødning, er det ikke tilstrækkeligt, som det er beskrevet i den gældende lovs § 13, stk. 1, at gå ud fra, at den mængde gødning, som er blevet leveret til jordbrugsvirksomheden, også er blevet forbrugt. Kvælstofforbruget er også afhængigt af, hvor meget gødning der var på jordbrugsvirksomheden ved planperiodens begyndelse, og hvor meget gødning der er lagt på lager ved planperiodens afslutning. Ændringen i bestemmelsen giver jordbrugsvirksomheden mulighed for at korrigere for primo og ultimolager, når forbruget af kvælstof i anden organisk gødning opgøres. Sådan har beregningen også været foretaget i praksis, men praksis

har ikke været tilstrækkeligt præcist udmøntet i den gældende lovbestemmelse.

3.2.5. Indberetning af efterafgrøder

Det foreslås, at det fremover skal være muligt at fastsætte regler om, at udlagte efterafgrøder, herunder alternativer til udlægning af efterafgrøder og udlagte efterafgrøder overført fra tidligere planperioder, skal indberettes særskilt elektronisk i Fødevarerministeriets Tast selv-service i modsætning til de gældende regler, hvor oplysningerne først indberettes i forbindelse med gødningsregnskabet, der skal indsendes senest den 31. marts i året efter planperiodens afslutning.

For at kunne administrere og kontrollere reglerne vedrørende efterafgrøder, herunder anvendelse af alternativer, er det nødvendigt at have et entydigt billede af, hvor mange efterafgrøder den enkelte jordbrugsvirksomhed har udlagt.

Efterafgrøder skal ifølge gødskningsbekendtgørelsens § 28 være etableret før eller senest den 1. eller 20. august i planperioden afhængigt af typen af efterafgrøde. Derfor vil det være hensigtsmæssigt, at NaturErhvervstyrelsen allerede på dette tidspunkt har klarhed over, hvor mange efterafgrøder jordbruger har udlagt, eller om jordbrugeren vil bruge alternativer til at opfylde kravet om etablering af efterafgrøder. Efter de gældende regler, hvor de udlagte efterafgrøder først indberettes sammen med gødningsregnskabet for den pågældende planperiode, dvs. 1½ år efter, de skulle være udlagt, er det vanskeligt at kontrollere, om efterafgrøderne rent faktisk er blevet udlagt.

Den foreslåede bemyndigelse vil blive udmøntet i gødskningsbekendtgørelsen. Det er hensigten, at det skal være muligt at ændre indberetningen i Fødevarerministeriets Tast selv-service frem til et tidspunkt, hvor jordbrugsvirksomheden kan vurdere, om efterafgrøden er veletableret. NaturErhvervstyrelsen vil umiddelbart herefter have mulighed for fysisk at kontrollere, at efterafgrøderne er udlagt som indberettet.

Jordbrugsvirksomheden vil således ikke blive pålagt en ekstra indberetningsforpligtelse, men indberetningen af efterafgrødearealerne flyttes fra gødningsregnskabet til en indberetning i Tast selv-service. Fremover vil efterafgrødearealerne alene indgå i gødningsregnskabet som en del af den beregning af virksomhedens samlede kvælstofkvote, som foretages i Tast selv-service på baggrund af de indberettede efterafgrødearealer og de oplysninger, der i øvrigt indberettes i Tast selv-service i forbindelse med enkeltbetalingsansøgningen. Beregningen fra Tast selv-service vil automatisk blive overført til gødningsregnskabet, hvis der skal ske ændringer i virksomhedens samlede kvælstofkvote.

3.2.6. Pligt til at anvende digital kommunikation

Det foreslås som konsekvens af de foreslåede ændringer i § 1, nr. 2, 3, 4 og 6, at nyaffatte § 26 a, stk. 1, så også ansøgning om at fratrage kvælstof i gødningsregnskabet i særlige tilfælde og indberetningen af efterafgrøder vil blive omfattet af lovens udgangspunkt om digital kommunikation. Ligeledes vil bestemmelsen ikke længere skulle omhandle muligheden for at ansøge om forhøjelse af kvælstofkvoten

ved ekstremt vejrlig, da bestemmelsen i lovens § 9 foreslås ophævet. Da det foreslås, at jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote vil blive reduceret automatisk, hvis de pligtige efterafgrøder ikke er indberettet og udlagt, eller hvis det ikke er indberettet, at de pligtige efterafgrøder er erstattet med alternativer, vil det ikke længere være relevant at søge om dispensation fra efterafgrødekravet, hvorfor den tilsvarende bestemmelse om, at ansøgning om tilladelse til at fravige efterafgrødekravene skal indsendes digitalt, udgår.

Bestemmelsen i § 26 a, stk. 1 omhandler i øvrigt ministerens hjemmel til at fastsætte regler om, at indberetning af gødningsregnskaber og gødningsleverandørens indberetning af oplysninger om, hvem der er afsat gødning til, skal foregå digitalt. Efter den gældende bestemmelse anses oplysningerne ikke som modtaget i ministeriet, hvis de indsendes på anden måde end digitalt.

Den nuværende bemyndigelse er udnyttet således, at der for jordbrugsvirksomheder på under 25 ha er en overgangsordning, hvorefter de er undtaget fra kravet om digital indberetning. Denne overgangsordning tænkes videreført. I dag indberetter ca. 98 % af alle jordbrugsvirksomheder digitalt.

Bemyndigelsen udmøntes i de årlige gødskningsbekendtgørelser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den automatiske nedskrivning af kvælstofkvoten, hvis det pligtige efterafgrødeareal ikke er udlagt, vil skulle ske i Tast selv-service. Dette vil være omkostningsneutralt bortset fra omkostninger til udvikling af systemet.

De offentlige økonomiske konsekvenser ved bemyndigelsen til at indføre et krav om, at indberetningen af udlagte efterafgrøder fremrykkes, så det sker selvstændigt i Tast selv-service i stedet for i forbindelse med indberetning af gødningsregnskabet, vil ligeledes være af begrænset omfang. Der vil dog skulle ske en vis udvikling af Fødevarerministeriets Tast selv-service, så det er muligt at indberette efterafgrøderne i et særskilt elektronisk skema. Jordbrugsvirksomhederne skal i dag indberette, hvor mange efterafgrøder de har udlagt, i gødningsregnskabet. Hjemlen til, at jordbrugsvirksomheden kan forhøje sin kvælstofkvote i tilfælde af ekstreme vejrligstilfælde, er ikke udnyttet i gødskningsbekendtgørelsen med virkning fra den 1. august 2012. Forslaget om at ophæve muligheden for at fastsætte regler om forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde vil således ikke have nogen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om, at der ved beregningen af virksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder kan fratreges kvælstof, er en tydeliggørelse af praksis, hvorfor forslaget hverken vil have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

De øvrige forslag skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervs-livet

Forslaget om at indføre en automatisk nedsættelse af kvælstofkvoten, hvis kravet om udlægning af efterafgrøder ikke opfyldes, kan have den negative konsekvens, at hvis jordbrugsvirksomheden ikke har mulighed for at etablere efterafgrøder og derfor får nedsat kvælstofkvoten, kan det betyde et mindre udbytte og dermed mindre fortjeneste. Kravet om udlægning af efterafgrøder skal således opfyldes uanset vejrlig, eventuelt ved brug af alternativer, og i visse tilfælde ved automatisk nedsættelse af kvælstofkvoten. I 2010 blev der meddelt ca. 7000 dispensationer fra efterafgrødekravet på grund af ekstremt vejrlig. Hvis en tilsvarende vejr-situation skulle opstå i fremtiden, medfører den foreslåede tilpasning af reguleringen således, at den jordbruger, som på grund af vejret ikke har etableret de pligtige efterafgrøder og ej heller har gjort brug af alternativer, fremover i stedet for en dispensation vil få reduceret kvælstofkvoten.

En reduktion af kvælstofkvoten vil betyde en ekstra udgift på et gennemsnitligt planteavlsbrug på mellem 1.100 og 2.400 kr. og på en husdyrbedrift på mellem 3.300 og 11.000 kr. i tilfælde af ekstremt vådt vejrlig i juli og august måned. Vægtet på alle bedrifter vil ekstraudgiften være på mellem ca. 2.300 og 8.000 kr. i år med ekstremt vejrlig.

Da efterafgrøder udlægges i begyndelsen af planperioden, har jordbrugsvirksomhederne dog fleksibilitet til at indrette deres gødsning herefter. Det vil være muligt at vælge at bruge et alternativ til etablering af efterafgrøder efter det tidspunkt, hvor jordbrugsvirksomheden kan konstatere, om dennes efterafgrøder er veletablerede. Jordbrugeren har mulighed for at rette op på en mislykket efterafgrøde eller vælge et alternativ til efterafgrøde ved at indrette sin gødsning i planperioden herefter. Den negative økonomiske effekt vil derfor være begrænset.

Hjemlen til at fastsætte regler om forhøjelse af kvælstofkvoten i forbindelse med ekstremt vejrlig er ikke udnyttet i den seneste gødsningsbekendtgørelse, hvorfor forslaget om at ophæve hjemlen ikke vil have nogen økonomisk eller administrativ konsekvens for erhvervet.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at kvælstof i gødning helt eller delvist kan fratrækkes i jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof under særlige omstændigheder, er en tydeliggørelse af praksis. Dette vil således ikke have nogen direkte konsekvenser for erhvervet.

Forslaget om at indføre en bemyndigelse til at fastsætte regler om, at indberetning af oplysninger om efterafgrøder skal ske via Fødevareministeriets Tast selv-service, vil betyde en mindre forøgelse af den løbende administrative byrde for jordbrugsvirksomhederne. Den forøgede administrative byrde ved indberetning af udlagte efterafgrøder i Fødevareministeriets Tast selv-service vil til dels blive modsvaret af en administrativ lettelse ved, at der ikke længere skal indberettes efterafgrøder i gødningsregnskabet, idet oplysningerne om efterafgrøder vil blive håndteret i Fødevareministeriets Tast selv-service system og ikke længere i gødningsregnskabet. Gødningsregnskabet skal ikke længere indeholde oplys-

ninger om efterafgrøder, idet det alene er beregningen af virksomhedens samlede kvælstofkvote, der blandt andet sker på baggrund af de indberettede efterafgrøder, der automatisk overføres fra Tast selv-service til gødningsregnskabet. De øvrige forslag skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervet.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Et krav om, at den enkelte virksomheds kvælstofkvote nedskrives, hvis der ikke udlægges pligtige efterafgrøder, vil have en positiv effekt på kvælstofudvaskningen. I et år som 2011 vurderes det, at effekten af de pligtige efterafgrøder kun var ca. halvdelen af det forventede. Effekten af etablering af efterafgrøder på udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet varierer afhængigt af en række faktorer (afgrødetype, jordbundstype, m.v.), men DCA, Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, har tidligere anslået, at udvaskningen som gennemsnit over jordtyper kan reduceres med 31 kg N/ha ved dyrkning af veletablerede ikke kvælstoffikserende efterafgrøder efter almindelige landbrugsafgrøder med afstemt brug af handels- eller husdyrgødning. Hvis det antages, at effekten er halveret i 2011, kan dispensationen i 2011 fra efterafgrødekravet således have betydet en øget udvaskning til vandmiljøet på mellem 1.100 og 1.300 ton N. En mulighed for automatisk at nedsætte virksomhedens kvælstofkvote vil sikre den kvælstofreducerende effekt, der er forudsat i vandmiljøplanerne, selvom de pligtige efterafgrøder ikke etableres.

Forslaget om indberetning af efterafgrøder selvstændigt, via Fødevareministeriets Tast selv-service kan have en mindre indirekte positiv miljøeffekt, idet det kan forventes, at den omstændighed, at NaturErhvervstyrelsen vil få et bedre grundlag at kontrollere efterafgrøderne på, vil have en præventiv effekt på overholdelse af reglerne.

De øvrige forslag skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU retten

Ved at ophæve bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhøjelse af en virksomheds kvælstofkvote i tilfælde af ekstremt vejrlig sikres fuld overensstemmelse med nitratdirektivet, Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EF-Tidende, nr. L 375 af 31. december 1991, s. 1-8).

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Agropro, Brancheforeningen for biogas, Foreningen for Bæredygtigt Landbrug, Brancheudvalget for frø, DAKOFO, DANBIO, DANVA, Danmarks Landbougdom, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk

Energi, Dansk Erhvervsfrugtavl, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Juletræsdyrkerforening, Landbrug og Fødevarer, Videnscentret for Landbrug, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Skovforening, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, DataLogisk, DLF-Trifolium A/S, Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Det danske Fjerkræråd, DCA (Aarhus Universitet), DCE (Aarhus Universitet, Foreningen af danske handelsmøller, Foreningen af Vandværker i Danmark, Frie bønder – levende land, Frøsektionen, Fødevarøkonomisk Institut (Køben-

havns Universitet), Garta, Green Farm Energy a/s, Greenpeace, Hedeselskabet, Ingeniørforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Dansk Fåreavl, Landsforeningen Danske Maskinstationer, Landsforeningen for Gylleramte, Natur- og Miljøklagenævnet, Natur & Samfund, NOAH, PLANKAT, Sammenslutningen af Danske Småøer, Skovdyrkerforeningen, Verdens Naturfonden og Økologisk Landsforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Mindre udgift til udvikling af Fødevarerministeriets Tast selv-service og til udvikling af systemet til automatisk reduktion af kvælstofkvoten og overførsel af beregningen af kvælstofkvoten til gødningsregnskabet.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Automatisk nedsættelse af kvælstofkvoten kan medføre mindre udbytte i år med ekstremt vejrlig.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	En mindre forøgelse af den administrative byrde ved at skulle indberette efterafgrøderne særskilt.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Positiv effekt, da det sikrer effekten af efterafgrøder og dermed nedsætter udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslagets § 1, nr. 2, om ophævelse af muligheden for at få kvælstofkvoten forhøjet ved ekstremt vejrlig sikrer, at loven er i overensstemmelse med nitratdirektivet.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 3, der er en ophævelse af den gældende lovs § 9.

Til nr. 2

Det foreslås, at en jordbrugsvirksomheds samlede kvote for kvælstof i planperioden automatisk reduceres, hvis jordbrugsvirksomheden ikke har etableret de pligtige efterafgrøder eller anvendt et af alternativerne til udlægning af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af lovens § 18. Det foreslås endvidere, at fødevarerministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom. Disse regler vil blive fastsat

første gang i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 1. august 2013 til 31. juli 2014.

Det vil således blive muligt at fastsætte regler om en automatisk, forholdsmæssig nedskrivning af jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote for planperioden, hvis kravet om etablering af efterafgrøder ikke er opfyldt.

Ændringen skal ses i sammenhæng med den seneste gødskningsbekendtgørelse, hvorefter efterafgrøderne skal være udlagt i begyndelsen af planperioden i modsætning til efter planperioden. Efterafgrøderne skal således for indeværende planperiode 2012/2013, der går fra den 1. august 2012 til den 31. juli 2013, have været etableret i august 2012.

Kvælstofkvoten vil ikke blive nedsat, hvis jordbrugsvirksomheden opfylder kravet om etablering af efterafgrøder ved at overføre overskud af efterafgrøder fra tidligere plan-

perioder eller ved at bruge et af de alternativer, der er nævnt i § 32 i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2012/2013 som for eksempel udlægning af mellemafrøder, etablering af flerårige energiafrøder, afbrænding af fiberfraktion m.v. Ifølge den seneste gødskningsbekendtgørelses bilag 4, tabel 2, er omregningsfaktoren for reduktion af kvælstofkvoten ved manglende udlægning af efterafgrøder beregnet til 56-85 kg N pr. ha.

Jordbrugsvirksomheden har derved flere muligheder for at opfylde kravet om efterafgrøder og har også mulighed for at tage hensyn til eventuelle vejrmæssige eller andre udfordringer i sin planlægning.

Reduktionen af kvælstofkvoten vil ske i Tast selv-service, når det på baggrund af de indberettede oplysninger står klart, hvor stort jordbrugsvirksomhedens efterafgrødegrundareal er, og hvordan jordbrugsvirksomheden har opfyldt efterafgrødekravet. Beregningen af kvælstofkvoten vil blive overført automatisk til gødningsregnskabet.

Den foreslåede mulighed for automatisk at reducere kvælstofkvoten, hvis efterafgrøderne ikke er udlagt, og alternativerne ikke er anvendt, sikrer den tilsigtede positive miljøeffekt af efterafgrødekravet.

De nærmere regler vil blive fastsat i den årlige gødskningsbekendtgørelse.

Til nr. 3

Det foreslås, at bemyndigelsen til fødevareministeren til at fastsætte regler om forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrligstilfælde ophæves.

Bemyndigelsen er ikke udnyttet i den seneste gødskningsbekendtgørelse. En forhøjelse af en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote i tilfælde af ekstremt vejrlig betyder, at jordbruger ved for eksempel ekstreme nedbørsmængder eller orkaner kan gødske mere, end der normalt tillades, hvis den allerede tilførte gødning udvaskes eller flyger bort. Dette medfører en yderligere belastning af miljøet, idet der tilføres yderligere kvælstof til miljøet uden, at der foretages kompenserende foranstaltninger som for eksempel at etablere flere efterafgrøder for at undgå udvaskning af kvælstoffet. Dette vurderes ikke at være i overensstemmelse med nitratdirektivet, Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (EF-Tidende, nr. L 375 af 31. december 1991, s. 1-8). På denne baggrund har Kommissionen i brev af 8. december 2011 henstillet, at bemyndigelsen ophæves.

Jordbrugsvirksomheden vil fremadrettet skulle imødegå eventuelt ekstremt vejrlig og dermed sikre en effektiv udnyttelse af jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote ved f.eks. at gødske ad flere omgange. Jordbrugsvirksomheden må således ved planlægning mindske risikoen for udvaskning af gødning til vandmiljøet i tilfælde af ekstremt vejrlig.

Til nr. 4

Det foreslås, at der indsættes en hjemmel til at fastsætte regler om opgørelse af en jordbrugsvirksomheds kvælstof-

forbrug, hvis gødning ikke har kunnet anvendes, eller gødningsværdien i husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning er nedsat. Baggrunden for forslaget er ønsket om at tydeliggøre praksis for beregningen af en jordbrugsvirksomheds kvælstofforbrug.

Ved beregningen af jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof tager NaturErhvervstyrelsen efter praksis hensyn til, hvis det kan dokumenteres, at kvælstoffet ikke har kunnet anvendes på grund af særlige omstændigheder såsom ødelæggelse af gødningslagre ved brand, tyveri af gødning, eller hvis gødningsværdien i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er nedsat på grund af krav fra offentlige myndigheder om særlig håndtering f.eks. i forbindelse med forekomst af smitsomme sygdomme i henhold til lov om hold af dyr.

Det vil efter forslaget stå klart for jordbrugsvirksomhederne, at de efter ansøgning i særlige tilfælde har mulighed for at fratække kvælstof i deres gødningsregnskab, og at de dermed kan udbringe den planlagte mængde gødning på markerne uden at overskride deres kvælstofkvote. Bemyndigelsen vil blive udmøntet i den årlige gødskningsbekendtgørelse.

Til nr. 5

Med forslaget til lovændringen skabes der overensstemmelse mellem gældende praksis og lovens ordlyd. Herved tydeliggøres det, at jordbrugsvirksomhedens forbrug af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til jordbrugsvirksomheden i planperioden, tillagt planperiodens primolager og fratrukket planperiodens ultimolager på samme måde, som beregningen foretages for handelsgødning jf. lovens § 14, stk. 1.

For at give et retvisende billede af, hvad en jordbrugsvirksomhed har forbrugt af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning, er det ikke tilstrækkeligt, som det er beskrevet i den gældende lovs § 13, stk. 1, at gå ud fra, at den mængde gødning, som er blevet leveret til jordbrugsvirksomheden, også er blevet forbrugt. Kvælstofforbruget er også afhængigt af, hvor meget gødning der var på jordbrugsvirksomheden ved planperiodens begyndelse, og hvor meget gødning der er lagt på lager ved planperiodens afslutning. Ændringen i bestemmelsen giver jordbrugsvirksomheden mulighed for at korrigere for primo og ultimolager, når forbruget af kvælstof i anden organisk gødning opgøres. Sådan har beregningen også været foretaget i praksis, men praksis har ikke været tilstrækkeligt præcist udmøntet i den gældende lovbestemmelse.

Til nr. 6

Det foreslås, at fødevareministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at alle typer efterafgrøder skal indberettes umiddelbart efter, at de er udlagt, via Fødevareministeriets Tast selv-service.

For at kunne administrere og kontrollere reglerne vedrørende efterafgrøder, herunder anvendelse af alternativer, er

det nødvendigt at have et entydigt billede af, hvor mange efterafgrøder den enkelte jordbruger udlægger. Efterafgrøder skal ifølge § 28 i gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2012/2013 være etableret før eller i begyndelsen af planperioden (senest den 1. eller 20. august). Det vil være hensigtsmæssigt, at NaturErhvervstyrelsen på dette tidspunkt har klarhed over, hvor mange efterafgrøder jordbrugsvirksomheden har udlagt, og om jordbrugsvirksomheden eventuelt vil anvende et overskud af efterafgrøder eller bruge alternativer til opfyldelse af reglerne.

Den foreslåede bemyndigelse vil blive udmøntet i den årlige gødskningsbekendtgørelse. Det er hensigten, at det skal være muligt at ændre indberetningen i Fødevarerministeriets Tast selv-service frem til det tidspunkt, hvor jordbrugeren kan vurdere, om efterafgrøden er veletableret. NaturErhvervstyrelsen vil umiddelbart herefter have mulighed for fysisk at kontrollere, at efterafgrøderne er udlagt som indberettet.

Fremover vil efterafgrødearealerne alene indgå i gødningsregnskabet som en del af den beregning af virksomhedens samlede kvælstofkvote, som foretages i Tast selv-service på baggrund af de indberettede efterafgrødearealer og de oplysninger, der i øvrigt indberettes i Tast selv-service i forbindelse med ansøgning om landbrugsstøtte (enkeltbetalingsansøgningen). Indberetningen sker digitalt. Se nærmere om pligten til digital indberetning under bemærkningerne til nr. 8. Beregningen fra Tast selv-service vil automatisk blive overført til det elektroniske gødningsregnskab, hvis der skal ske ændringer i virksomhedens samlede kvælstofkvote.

Til nr. 7

Som konsekvens af at jordbrugsvirksomhedens arealer med efterafgrøder, jf. § 18, fremover skal indberettes særskilt i Tast selv-service, jf. forslaget § 1, nr. 6 (§ 21 a), skal de ikke indberettes i gødningsregnskabet, hvorfor det foreslås, at bestemmelsen herom ophæves.

Fremover vil efterafgrødearealerne alene indgå i gødningsregnskabet som en del af den beregning af virksomhedens samlede kvælstofkvote, som foretages i Tast selv-service på baggrund af de indberettede efterafgrødearealer og de oplysninger, der i øvrigt indberettes i Tast selv-service i forbindelse med enkeltbetalingsansøgningen. Beregningen fra Tast selv-service vil automatisk blive overført til gødningsregnskabet, hvis der skal ske ændringer i virksomhedens samlede kvælstofkvote.

Da bemyndigelsen til at fastsætte regler om at forhøje en jordbrugsvirksomheds kvælstofkvote på grund af ekstreme vejrligstilfælde foreslås ophævet, jf. § 1, nr. 3 (§ 9), foreslås bestemmelsen konsekvensrettet i overensstemmelse hermed.

Bestemmelsen vedrører i øvrigt, hvilke oplysninger gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af. Gødningsregnskabet skal således opgøres på grundlag af virksomhedens

gødningsplanlægning, indberetning om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive virksomhedens samlede kvælstofkvote, virksomhedens forbrug af kvælstof, det samlede areal med gødningsbehov samt oplysninger om virksomhedens forpagtningsaftaler og husdyrgødningsaftaler. Mange af disse oplysninger forudfyldes automatisk i gødningsregnskaberne som følge af oplysninger indberettet til Fødevarerministeriet i anden anledning.

Til nr. 8

Lovens § 26 a, stk. 1, omhandler pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med bl.a. ansøgning om forhøjelse af kvælstofkvoten som følge af ekstremt vejrligstilfælde. Da denne mulighed foreslås ophævet i lovforslagets § 1, nr. 3 (§ 9), vil det som konsekvens af denne ændring betyde en ændring af § 26 a, stk. 1. Da det i § 1, nr. 2 (§ 7, stk. 1) foreslås, at jordbrugsvirksomhedens kvælstofkvote vil blive reduceret automatisk, hvis de pligtige efterafgrøder ikke er indberettet og udlagt, eller hvis det ikke er indberettet, at de pligtige efterafgrøder er erstattet med alternativer, vil det ikke længere være relevant at søge om dispensation fra efterafgrødekravet, hvorfor den tilsvarende bestemmelse om, at ansøgning om tilladelse til at fravige efterafgrødekravene skal indsendes digitalt, udgår.

Ligeledes foreslås det henholdsvis i lovforslagets § 1, nr. 4 og 6, at jordbrugsvirksomhederne efter ansøgning i særlige tilfælde kan fratække kvælstof i deres gødningsregnskab, og at efterafgrøder skal indberettes selvstændigt via Fødevarerministeriets Tast selv-service. Således foreslås det, at også disse bestemmelser bliver omfattet af § 26 a, stk. 1, så udgangspunktet om digital kommunikation fastholdes.

Bestemmelsen i § 26 a, stk. 1 omhandler i øvrigt ministerens hjemmel til at fastsætte regler om, at indberetning af gødningsregnskaber og gødningsleverandørens indberetning af oplysninger om, hvem der er afsat gødning til, skal foregå digitalt. Efter den gældende bestemmelse anses oplysningerne ikke som modtaget i ministeriet, hvis de indsendes på anden måde end digitalt.

Den nuværende bemyndigelse er udnyttet således, at der for jordbrugsvirksomheder på under 25 ha er en overgangsordning, hvorefter de er undtaget fra kravet om digital indberetning. Denne overgangsordning tænkes videreført. I dag indberetter ca. 98 % af alle jordbrugsvirksomheder digitalt.

Bemyndigelsen udmøntes i de årlige gødskningsbekendtgørelser.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Ændringerne i lovforslagets § 1, nr. 2, og 4-7, forventes implementeret i forbindelse med udstedelsen af gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2013/2014.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

§ 5. I planperioden må registreringspligtige eller registrerede virksomheders forbrug af kvælstof til gødningsformål, jf. §§ 10-14, ikke overstige virksomhedens kvote for kvælstof, jf. §§ 6-9.

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis kan erstattes af en reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at virksomhedens kvælstofkvote for en mark efter ansøgning kan forhøjes, hvis der på grund af ekstreme vejrligstilfælde bortfyger eller udvaskes kvælstof. Ministeren kan herunder fastsætte regler om ansøgningens udformning og indhold.

§ 10. For planperioden skal virksomhedens samlede forbrug af kvælstof beregnes som summen af forbruget af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, jf. §§ 11, 11a og 12, i anden organisk gødning end husdyrgødning, jf. § 13, og i handelsgødning, jf. § 14.

§ 13. Den totale mængde af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden.

1 § 5 ændres »§§ 6-9« til: »§§ 6-8«.

2. § 7, stk. 1, affattes således:

»En virksomhed, der ikke har udlagt efterafgrøder eller anvendt et af alternativerne til udlægning af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af § 18, får reduceret den samlede kvote for kvælstof for planperioden. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler herom«

3. § 9 ophæves.

4. I § 10 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at kvælstof i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, anden organisk gødning end husdyrgødning eller handelsgødning efter ansøgning kan fratrækkes i virksomhedens forbrug af kvælstof i tilfælde af brand, tyveri, eller andre særlige omstændigheder.«

5. § 13, stk. 1, affattes således:

»Virksomhedens forbrug af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning beregnes som leverandørens angivelse af den totale mængde af kvælstof i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden tillagt planperiodens primolager og fratruk-

ket planperiodens ultimolager af kvælstof i anden organisk gødning end husdyrgødning.«

6. Efter § 21 indsættes:

»§ 21 a. Virksomheden skal hvert år indberette virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret plantedække, efter regler fastsat i medfør af § 18.

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler om indberetningen, herunder udformning og indhold og fristen for indberetning.«

7. § 22, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. § 21, samt de indberetninger, der er nævnt i *stk. 2* og *3*, om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive

- 1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-8, og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,
- 2) oplysninger om husdyrbesætning og det samlede areal med et gødningsbehov, og
- 3) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.

8. § 26 a, *stk. 1*, affattes således:

»Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med registrering efter § 2, *stk. 2*, registrering og afmelding efter § 2, *stk. 3* og *7*, ansøgning om at få tildelt en kvælstofkvote til brødhvede efter regler fastsat i henhold til § 6, ansøgning om under særlige omstændigheder at fratrække kvælstof i virksomhedens forbrug af kvælstof efter regler fastsat i henhold til § 10, *stk. 2*, indberetning af gødningsplanlægningen efter § 21, *stk. 1*, samt indberetning af de oplysninger, der er omhandlet i § 22, *stk. 2-4*, og § 24.«

§ 22. ...

Stk. 4. Gødningsregnskabet skal opgøres på grundlag af virksomhedens gødningsplanlægning, jf. 21, samt de i *stk. 2* og *3* nævnte indberetninger om husdyrbesætning, lagre m.v. og angive

- 1) virksomhedens samlede kvote for kvælstof, jf. §§ 6-9, og virksomhedens samlede forbrug af kvælstof, jf. §§ 10-14,
- 2) oplysninger om husdyrbesætning og det samlede areal med et gødningsbehov,
- 3) virksomhedens samlede areal, hvorpå der er etableret et plantedække, jf. kapital 3, og
- 4) oplysninger om virksomhedens aftaler om forpagtning til brug for udbringning af husdyrgødning og om virksomhedens husdyrgødningsaftaler.

§ 26 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med registrering efter § 2, *stk. 2*, registrering og afmelding efter § 2, *stk. 3* og *7*, ansøgning om at få tildelt en kvælstofkvote til brødhvede efter regler fastsat i henhold til § 6, ansøgning om forhøjelse af kvælstofkvoten efter regler fastsat i henhold til § 9, ansøgning om tilladelse til fravigelse af kravene til såning af efterafgrøder efter regler fastsat i henhold til § 18 samt indberetning af de oplysninger, der er omhandlet i § 22, *stk. 2-4*, og § 24.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.